

UKÁŽKA MOŽNÝCH SPÔSOBOV VYROZUMIEVANIA SUBJEKTOV HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE PROSTREDNÍCTVOM ŠPECIFICKÉHO APLIKAČNÉHO PROGRAMU JEDNOTNÉHO INFORMAČNÉHO SYSTÉMU HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE

Jana Staračková^{*)}

ABSTRAKT

Článok v prvej časti informuje o princípoch vyzrozumievania subjektov hospodárskej mobilizácie (ďalej len „subjekt HM“) v období krízovej situácie po vypovedaní vojny, vyhlásení núdzového stavu, výnimočného stavu alebo vojnového stavu (ďalej len „vyhlásený krízový stav“) ako aj nariadenia opatrení hospodárskej mobilizácie (ďalej len „opatrenie HM“) prostredníctvom špecifického aplikačného programu Jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie s ochrannou známkou EPSIS® JISHM (ďalej len „program EPSIS“).

V druhej časti článku sa podrobnejšie popisujú nové princípy vyzrozumienia s využitím programu EPSIS a spôsoby nastavenia vyzrozumienia v programe EPSIS vyzrozumievaným a tým, kto vyzrozumieva (vyrozumievačom).

Kľúčové slová:

Hospodárska mobilizácia, obdobie krízovej situácie, krízové stavy, mimoriadna situácia, vyhlásené krízové stavy, opatrenia hospodárskej mobilizácie, nariadené opatrenia hospodárskej mobilizácie, orgány krízového riadenia, vyzrozumievanie subjektov hospodárskej mobilizácie, špecifický aplikačný program Jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie

ABSTRACT

Article in the first part informs on the principles of notification of subjects of economic mobilization (hereinafter referred to as "subject HM") in the period of the crisis situation after the declaration of war, declaration of state of emergency, or in the state of emergency or war (the "state of crisis") as well as the commandment of the measures of economic mobilization through a specific application program called "Unified

^{*)} Ing. Jana Staračková, hlavný štátny radca, Ministerstvo hospodárstva SR, Mierová 19, 827 15 Bratislava, +421 2 4854 1027, starackova@mhsr.sk

Information System of Economic Mobilization with a trademark EPSIS® JISHM” (hereinafter referred to as "the program EPSIS").

The second part of the article describes in more detail the new principles of the notification using the program EPSIS and ways of setting the notification in the program EPSIS between the beneficiary administration and the one that message (notification) is sending.

Key words:

Economic Mobilization, Period of Crisis, Crisis States, Emergency Situation, Declared States of Crisis, Measures of Economic Mobilization, Ordered Measures of Economic Mobilization, Emergency Management Authorities, Notification of Subjects of Economic Mobilization, Specific Application Program of Unified Information System of Economic Mobilization

1 PRINCÍPY VYROZUMIEVANIA

1.1 VYHLÁSENIE KRÍZOVÝCH STAVOV

V prípade potreby riešenia krízovej situácie, ktorú nie je možné zvládnuť bežnými prostriedkami, je možné na jej riešenie vypovedať vojnu, vyhlásiť vojnový stav, výnimočný stav alebo núdzový stav (vyhlásenie krízového stavu). Vojnu môže vypovedať prezident na základe rozhodnutia Národnej rady Slovenskej republiky na celom území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) po nevyhnutnú dobu. Vojnový stav môže na návrh vlády SR vyhlásiť prezident taktiež na celom území SR. Výnimočný stav môže na návrh vlády vyhlásiť prezident a núdzový stav vláda SR, pričom tieto stavy môžu byť vyhlásené najviac po dobu 90 dní.

Vyrozumenie o vyhlásení niektorého z krízových stavov sa vykonáva podľa Smernice vlády SR schválenej uznesením vlády SR č. 996/2005 zo dňa 14. 12. 2005, ktorou sa upravuje spôsob vyrozumenia o vypovedaní vojny, o vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie na území SR.

Ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, okresné úrady v sídle kraja, Národná banka Slovenska, Rozhlas a televízia Slovenska a iné určené subjekty (Slovenská informačná služba, Tlačová agentúra SR, Slovenský červený kríž, Kancelária prezidenta SR, Kancelária Národnej rady SR, Najvyšší kontrolný úrad SR, Kancelária verejného ochrancu práv, Ústavný súd SR, Najvyšší súd SR a Generálna prokuratúra SR) sú podľa tejto smernice vyrozumievané o vyhlásení niektorého z krízových stavov prostredníctvom Ministerstva vnútra SR, ktoré im doručuje písomné oznámenie. Okresný úrad v sídle kraja vyrozumieva okresné úrady vo svojej pôsobnosti a tie následne obce vo svojej pôsobnosti, resp. aj subjekty potvrdené bezpečnostnou radou kraja. Smernica popisuje prijatie správy o vyhlásení krízových stavov alebo vyhlásení mimoriadnej situácie písomnou formou alebo telefonickou formou pre subjekty zaradené do systému vyrozumievania.

O vyhlásení mimoriadnej situácie nie sú ministerstvá ani iné subjekty informované postupom uvedeným v smernici, ak nie je vyhlásená vládou SR.

Ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, okresné úrady, obce a Národná banka Slovenska ako orgány krízového riadenia podľa § 3 zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov majú podľa tohto zákona zriadený krízový štáb. Ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, Národná banka Slovenska a okresné úrady majú taktiež zriadený osobitný útvar v priamej podriadenosti štatutárneho orgánu subjektu, pričom tento útvar plní aj úlohy sekretariátu krízového štábu subjektu. Na týchto subjektoch býva zriadená aj stála služba, ktorá má za úlohu prijímať správy 24 hodín denne.

Ministerstvo vnútra SR zatiaľ nevyužíva program EPSIS na vyrozumievanie vyhlásenia krízových stavov alebo mimoriadnej situácie, ale systém je na to pripravený po zrealizovaní niektorých drobných úprav.

Subjekty HM, ktoré nie sú orgánmi krízového riadenia a nie sú zaradené do systému vyrozumievania podľa smernice schválenej uznesením vlády SR č. 996/2005 sa podľa nej nevyrozumievajú o vyhlásení krízového stavu alebo vyhlásení mimoriadnej situácie. Ministerstvo hospodárstva SR je v rámci systému hospodárskej mobilizácie schopné vyrozumievať subjekty HM, ktoré sú aj orgánmi krízového riadenia, o vyhlásení niektorého z krízových stavov prostredníctvom programu EPSIS. Respektíve by mohlo vyrozumievanie vyhlásenia krízových stavov realizovať cez program EPSIS aj ľubovoľné ministerstvo, ak by sa tak rozhodlo. Vyrozumievanie by sa dalo v programe EPSIS realizovať aj na vyhlásenie mimoriadnej situácie po doplnení zoznamu stavov na vyrozumievanie o mimoriadnu situáciu a stanovenia si mechanizmov vyrozumievania. Je potrebné, aby táto požiadavka bola vznesená Ministerstvom vnútra SR, ktoré riadi úlohy v oblasti civilnej ochrany.

Subjekty HM v pôsobnosti ministerstva alebo ostatného ústredného orgánu štátnej správy môže tento orgán vyrozumievať o vyhlásení niektorého z krízových stavov prostredníctvom programu EPSIS.

1.2 NARIADENIE OPATRENÍ HM PO VYHLÁSENÍ KRÍZOVÝCH STAVOV

Po vyhlásení niektorého z krízových stavov je možné nariadiť plnenie opatrení HM podľa zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o HM“) na účel zmiernenia alebo odstránenia následkov krízovej situácie.

Ministerstvo hospodárstva SR môže, ako koordinátor hospodárskej mobilizácie, okrem subjektov HM vo svojej pôsobnosti, prostredníctvom programu EPSIS vyrozumieť o nariadení opatrení HM aj subjekty HM, ktorými sú ostatné ministerstvá

alebo iné ústredné orgány štátnej správy, ktoré sú subjektmi hospodárskej mobilizácie, obce, vyššie územné celky, Národnú banku Slovenska a Rozhlas a televíziu Slovenska.

Ministerstvo vnútra SR môže, okrem subjektov HM vo svojej pôsobnosti, prostredníctvom programu EPSIS vyzosumiť o nariadení opatrení HM aj okresné úrady.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR môže, okrem subjektov HM vo svojej pôsobnosti, prostredníctvom programu EPSIS vyzosumiť o nariadení opatrení HM aj Sociálnu poisťovňu.

Ministerstvo financií SR môže, okrem subjektov HM vo svojej pôsobnosti, prostredníctvom programu EPSIS vyzosumiť o nariadení opatrení HM aj Štátnu pokladnicu.

Program EPSIS je možné využiť v stave bezpečnosti v rámci previerky funkčnosti systému vyzozumenia, ak ide o previerku nariadenia opatrení HM podľa § 8 a § 10 zákona č. 179/2011 Z. z.

Subjektu HM sa taktiež odporúča mať zriadený krízový štáb, aj keď nie je orgánom krízového riadenia. Členom krízového štábu subjektu HM by mal byť aj zamestnanec, ktorý plní úlohy v oblasti hospodárskej mobilizácie. Na subjekte HM, ktorý nie je orgán krízového riadenia, nemusí byť zriadená stála služba. Je na subjekte HM, na koho nastaví systém vyzozumenia. Môže to byť na konkrétnu osobu/osoby a jeho/ich globálne kontakty alebo na určený globálny kontakt, ktorý nie je pridelený bližšie určenej osobe, t.j. na subjekt HM (organizáciu, stálu službu organizácie).

2 NOVÉ PRINCÍPY VYZOZUMENIA PROSTREDNÍCTVOM PROGRAMU EPSIS

Vyzozumievanie vykonáva v rámci programu EPSIS vždy nadriadený subjekt HM, t.j. ministerstvo alebo ostatný ústredný orgán štátnej správy (orgán krízového riadenia). Na vyzozumenie subjektov HM je výhodné použiť program EPSIS, ak je dostupné internetové pripojenie. Správa sa dá poslať e-mailom alebo zaslaním SMS. V prípade výpadku Internetu sú tu potom dostupné náhradné riešenia vyzozumenia, ako je pošta, fax, pevná telefónna linka alebo doručenie správy kuriérom.

Správa príde v rámci automatického vyzozumievania vyzozumievanému vo forme textu zadaného vyzozumievateľom (ten, kto vykonáva vyzozumenie), ktorý pozostáva z textu vytvoreného vyzozumievateľom a textu vytvoreného systémom, v rámci ktorého je uvedený aj kontakt, na ktorý sa potvrdí prijatie správy a aj kód na potvrdenie vyzozumenia, napr. v znení: „*Na základe uznesenia vlády SR bol dňa (dátum DD.MM.RR) v case (hodina HH.MM) na časti územia SR (variantne ohraničenie územia) vyhláseny núdzový stav. Pre spätne potvrdenie pošli nasl. kod: VYR13007034ABC na číslo:*“ alebo „*Na základe uznesenia vlády SR bolo dňa (dátum DD.MM.RR) nariadené opatrenie HM podľa § 5 písm. b) zákona o HM. Pre spätne potvrdenie pošli na adresu: správu a v predmete spätnej e-mailovej správy pošli*

nasl. kod: VYR13007034ABC“. Potvrdenie vyrozumenia môže vyrozumievajúci vykonať v programe EPSIS ručne alebo automaticky.

V rámci tohto článku popíšem len princíp potvrdzovania vyrozumenia subjektom HM prostredníctvom programu EPSIS, ak sa subjekt HM rozhodne realizovať potvrdenie vyrozumenia automaticky, čo je aj výhodnejší spôsob. Pri automatickom spôsobe potvrdzovania vyrozumenia je nutné, aby mal subjekt HM vyplnený globálny kontakt typu e-mail, resp. mobil, pričom platí, že na jednu osobu má byť vytvorený len jeden globálny kontakt typu e-mail alebo mobil s prioritou „1“, aby sa zbytočne neposielala správa jednej osobe na niekoľko e-mailov alebo mobilov. Pre subjekt HM ako organizáciu, na druh kontaktu (ústredňa, stála služba), platí len jeden globálny kontakt typu e-mail alebo mobil s prioritou „1“.

Subjekt HM po prijatí správy (vyhlásenie niektorého z krízových stavov alebo nariadenie niektorého opatrenia HM) e-mailom alebo mobilom, potvrdzuje prijatie správy, ktorá mu môže byť zaslaná na jeden a viac prioritných kontaktov typu e-mail alebo mobil. Potvrdenie prijatia správy realizuje vyrozumievajúci subjekt HM nasledovne:

- zaslanie spätnej SMS (je možné aj náhradné ručné potvrdenie v programe EPSIS)
 - SMS pošle vyrozumievajúci na uvedené číslo a do predmetu správy uvedie len kód v tvare: **VYR13007034ABC** (kód sa píše bez medzier a je pre každého vyrozumievajúceho jedinečný),
- zaslanie spätnej e-mailovej správy (je možné aj náhradné ručné potvrdenie v programe EPSIS)
 - e-mail pošle vyrozumievajúci na určenú adresu a do predmetu správy uvedie len kód v tvare: **VYR13007034ABC** (kód sa píše bez medzier a je pre každého vyrozumievajúceho jedinečný).

Po prijatí potvrdenia vyrozumenia od subjektu HM, systém automaticky pošle spätný kontrolný e-mail alebo SMS na ten istý kontakt, na ktorý predtým poslal prvotnú správu o vyrozumení, ktorou vyrozumievajúceho kontaktu oznamuje, že prijal jeho správu o prijatí oznámenia o vyrozumení. Text správy si nastaví, ten kto vyrozumieva (ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy - orgán krízového riadenia) a môže byť napríklad v nasledovnom znení (s diakritikou alebo bez nej):

- **„System JIS HM v rámci programu EPSIS potvrdzuje prijatie spätnej správy o tom, že SHM bol vyrozumený na kód VYR13007034ABC. Postupujte podľa ďalších pokynov, ak sú uvedené, inak nič nerealizujte. Čakajte na ďalšie pokyny ohľadne vykonávania opatrení HM.“**

alebo

- **„System JIS HM v rámci programu EPSIS potvrdzuje prijatie spätnej správy o tom, že SHM bol vyrozumený na kód VYR13007034ABC. Postupujte podľa ďalších pokynov, ak sú uvedené, inak nič nerealizujte. Čakajte na ďalšie pokyny ohľadne vykonávania opatrení HM prostredníctvom zaslania príkazu alebo aj uzatvorenia zmluvy s odberateľom.“**

2.1 NASTAVENIE VYROZUMENIA V PROGRAME EPSIS

Ten kto vyzrozumieva (vyrozumievateľ) ako aj vyzrozumievaný si môže už v stave bezpečnosti vykonať v programe EPSIS niektoré prípravné kroky na správne a rýchle realizovanie vyzrozumievania v období krízovej situácie. Ak si tieto prípravné nastavenia nezrealizuje v stave bezpečnosti, tak je možné vyzrozumenie urobiť v období krízovej situácie aj tak, ale všetko je potom potrebné urobiť ručne (všetky textové položky, výber kontaktov osôb, prípadne organizácie). Dôležité je mať v programe EPSIS na konkrétny subjekt HM dostupné nejaké globálne kontakty, hlavne typu e-mail alebo mobil.

2.1.1 SUBJEKT HOSPODÁRSKEJ MOBILIZÁCIE

Vyzrozumievaný subjekt HM si môže už v stave bezpečnosti vykonať v programe EPSIS niektoré prípravné kroky na správne a rýchle realizovanie vyzrozumievania v období krízovej situácie.

1. Subjekt HM by mal mať na konkrétnu určenú osobu (väčšinou je to člen krízového štábu) alebo na organizáciu (väčšinou ide o kontakt na stálu službu) vyplnený aspoň jeden globálny kontakt typu e-mail, resp. SMS. Z každého typu kontaktu, môže byť vyplnených viac kontaktov, ale len jeden kontakt z konkrétneho typu môže mať prioritu „1“. Ak nie je ani jeden zo zapracovaných kontaktov (typu mobil, e-mail) nastavený ako globálny, tak takémuto vyzrozumievanému subjektu HM nie je možné poslať správu prostredníctvom programu EPSIS.
2. V stave bezpečnosti má vyzrozumievaný subjekt HM možnosť vytvoriť kontaktnú skupinu na vyzrozumenie a priradiť k nej niektorý z globálnych kontaktov (kontakt typu mobil, e-mail). Je na subjekte HM koľko kontaktov vyberie. Môže ísť o kontakt na konkrétnu osobu alebo na organizáciu (stálu službu).
3. Ako posledný krok na správne a rýchle nastavenie kontaktov na vyzrozumievanie má vyzrozumievaný subjekt HM možnosť v stave bezpečnosti pridať kontaktnú skupinu na vyzrozumenie k organizácii (subjektu HM) ku každému stavu a opatreniu HM, ktoré má subjekt HM plniť v období krízovej situácie. Takto je v systéme jasne potvrdené, že len tie vybrané globálne kontakty, ktoré boli vložené do kontaktnej skupiny na vyzrozumievanie podľa kroku 2 popísaného v tejto podkapitole vo väzbe na tie stavy a opatrenia HM, ktoré boli spojené s kontaktnou skupinou na vyzrozumenie, sú určené na vyzrozumievanie. Ďalšie globálne kontakty sa vyzrozumievateľovi automaticky neponúknu do zoznamu kontaktov na vyzrozumievanie, ale v prípade potreby je možné pred odoslaním vyzrozumenia doplniť ľubovoľný globálny kontakt typu e-mail a mobil do tohto zoznamu.

2.2.2 ÚSTREDNÝ ORGÁN ŠTÁTNEJ SPRÁVY – ORGÁN KRÍZOVÉHO RIADENIA

Ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ktorý chce vyzrozumievať subjekty HM vo svojej pôsobnosti by si mal v stave bezpečnosti nastaviť niektoré prepojenia v rámci na to určených modulov a spracovať si šablóny na vyzrozumievanie.

1. Ako prvé je potrebné vytvoriť prepojenie medzi subjektom HM, ktorý sa chce vyzrozumievať a opatreniami HM na vyzrozumenie, ktoré má subjekt HM realizovať v období krízovej situácie. Bez tohto prepojenia, nie je možné vyzrozumievať konkrétne subjekty HM formou šablón na vyzrozumenie s prepojením kontaktnej skupiny na vyzrozumenie s opatreniami HM a krízovými stavmi, ktoré si pripravili subjekty HM.
Koordinátor hospodárskej mobilizácie priradí v rámci programu EPSIS relevantné opatrenie HM niektorému orgánu krízového riadenia (ministerstvu, inému ústrednému orgánu štátnej správy, Národnej banke Slovenska, Rozhlasu a televízii Slovenska, Štátnej pokladnici, Sociálnej poisťovni, vyšším územným celkom a obciam). Koordinátor hospodárskej mobilizácie následne priradí opatrenia HM ku krízovým stavom alebo naopak. Orgán krízového riadenia následne priradí opatrenia HM subjektom HM vo svojej pôsobnosti.
2. V stave bezpečnosti má vyzrozumievateľ možnosť vytvoriť si šablónu (dopredu si pripraviť text správy pre e-mail, resp. SMS) pre jednotlivé krízové stavy, ktorá bude spojená so správou vytvorenou systémom, tak ako je uvedené v kapitole 2 tohto článku.
3. V stave bezpečnosti má vyzrozumievateľ možnosť vytvoriť si šablónu (dopredu si pripraviť text správy pre e-mail, resp. SMS) pre opatrenia HM, ktoré nariaďuje vláda SR, ktorá bude spojená so správou vytvorenou systémom, tak ako je uvedené v kapitole 2 tohto článku.
4. V stave bezpečnosti má vyzrozumievateľ možnosť vytvoriť si šablónu (dopredu si pripraviť text správy pre e-mail, resp. SMS) pre spätné potvrdenie prijatia správy, ktorá bude spojená so správou vytvorenou systémom, tak ako je uvedené v kapitole 2 tohto článku.
5. Ak vyzrozumievateľ nezrealizuje v stave bezpečnosti kroky 1 až 4 popísané v tejto podkapitole, tak ich môže realizovať až v období krízovej situácie, ale tým sa mu predĺži čas na reálne vyzrozumenie. Ak subjekt HM (vyrozumievaný) nevykoná niektoré kroky uvedené v podkapitole 1.2.2 tohto článku (hlavne vytvorenie globálnych kontaktov), tak sa vyzrozumenie nedá realizovať pre konkrétny subjekt HM prostredníctvom programu EPSIS.

2.2 REALIZÁCIA VYZRUMENIA V OBDOBÍ KRÍZOVEJ SITUÁCIE PROSTREDNÍCTVOM PROGRAMU EPSIS

Ak sú dostupné globálne kontakty na subjekty HM, ktoré sa majú vyzrozumievať, tak aj keď v stave bezpečnosti vyzrozumievateľ alebo vyzrozumievaný nerealizovali patričné kroky uvedené v podkapitole 2.1 tohto článku, je možné vyzrozumenie realizovať. Ešte pred samotným reálnym vyzrozením v období krízovej situácie si vyzrozumievateľ len v samotnom module na vyzrozumievanie pripraví znenie správy na vyzrozumenie, ak tak neurobil podľa krokov 2 alebo 3 podkapitoly 2.1.2 tohto článku a vyberie si konkrétne globálne kontakty na vyzrozumenie (vyrozumievateľovi sa automaticky ponúka zoznam globálnych kontaktov, ak si ich vyzrozumievané subjekty HM správne vyplnili, ktorý je možné upraviť). V module, v rámci ktorého sa realizuje konkrétne vyzrozumenie môže vyzrozumievateľ sledovať aj stav odoslaných správ, spätného potvrdenia správ ako aj prehľad prijatých správ.

3 ZÁVER

V rámci programu EPSIS je možné veľmi rýchlo realizovať vyrozumieanie veľkého počtu subjektov HM, čo krízovému manažérovi v období krízovej situácie ušetrí čas na riešenie iných úloh potrebných na zabezpečenie riešenia krízovej situácie. Systém za neho už kontroluje stav odoslania, prijatia a potvrdzovania vyrozumieania subjektmi HM, ktoré vyrozumel.

Aj keď je tu riziko zlyhania internetového pripojenia, tak realita ukazuje, že internetové spojenie býva často funkčné, aj keď zlyhajú iné komunikačné siete, ako sú mobilní operátori. Okrem toho v rámci systému vyrozumieania sa vyžaduje, aby bol na vyrozumieanie dostupný aspoň jeden globálny kontakt typu e-mail, kde sa tiež nepredpokladá zlyhanie komunikácie, ak nedôjde k výpadku internetového spojenia alebo výpadku dodávok elektriny. Vyrozumievaní si môžu správu prijať v rámci celého sveta, ak majú pri sebe mobilné zariadenie na prijímanie e-mailových alebo SMS správ a okamžite môžu na správu reagovať. Následne už je na vyrozumievaných subjektoch HM, ako majú nastavený ďalší spôsob odovzdania informácie na iných členov krízového štábu (krízového manažmentu) a realizovania úloh v oblasti hospodárskej mobilizácie.

LITERATÚRA

- [1] Zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu v znení neskorších predpisov.
- [2] Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnoveho stavu, výnimočného stavu a núdzoveho stavu v znení neskorších predpisov.
- [3] Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu v znení neskorších predpisov.
- [4] Smernica vlády SR schválená uznesením vlády SR č. 996/2005 zo dňa 14. 12. 2005, ktorou sa upravuje spôsob vyrozumieania o vypovedaní vojny, o vyhlásení vojnoveho stavu, výnimočného stavu, núdzoveho stavu alebo mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky.

Článok recenzovali dvaja nezávislí recenzenti.